

Onderwerp	: Consultatie Zesde Actieprogramma	Datum	: 29 mei 2020
		Referentie	: PB20-18
		Doc.nr	:
		Arch.	:
Bestemd voor	: Ministerie LNV	Pagina	: 1
Afzender	: Pieter Brooijmans	Aantal pagina's	: 3
		Bijlage(n)	:
		Telefoon	: (0165 52 5278)

1. Circulair inzet digestaat 100% plantaardige vergisting als compost

De wet is per 1 januari 2019 aangepast. De eisen aan compost zijn met ingang van 2019 gewijzigd:

- compost is afkomstig uitsluitend uit een aeroob proces
- er zijn eisen toegevoegd aan droge stof, uitsluitend steek vast (min. 20%)

Om circulair benutten van mineralen te bevorderen heeft anaerobe compostering van organische reststromen een nadrukkelijke voorkeur. De CO₂ balans is veel gunstiger vanwege de groen gas productie en het behoud aan mineralen substantieel verbetert (N emissie).

Voorstel tot wijzigen

De wetwijziging per 1 januari 2019 terugdraaien.

Suiker Unie wil digestaat uit 100% plantaardige anaerobe compostering kunnen afzetten als compost, zodat het kwaliteitspredicaat wat compost heeft kan worden ingezet en de voorwaarden met betrekking tot gedeeltelijke vrijstelling fosfaat kan worden toegepast.

2. Voor circulair inzetten organische reststromen gelden te beperkende regels

De eisen voor hergebruik van reststromen en mineralen kunnen belemmerend werken. De eisen aan organische meststoffen zijn bijvoorbeeld op gebied van cadmium scherper dan voor schone grond. Voor het zink gehalte geldt hetzelfde, en dat ondanks het feit dat regionaal in Nederland er een aanzienlijk zink tekort is.

Voorstellen tot wijzigen

De eisen voor bezwarende metalen dienen minimaal gelijk te zijn aan de nieuwe EU Fertilizer Directive.

Uitgaan van voorschriften gebruik organische meststoffen op volume (vrucht per hectare) in plaats van op product.

Kringlooplandbouw dient te worden geeffectueerd. Voorkomen moet worden dat mineralenrijke reststromen niet kunnen worden hergebruikt, de bodemkwaliteit op peil gehouden kan worden.

3. Gebruiksruimte meststof fosfaat is te laag

De onttrekking van fosfaat door gewassen in het bouwplan is inclusief de onvermijdelijke verliesnormen groter dan de gebruiksnormen. Een door CZAV en Suiker Unie uitgevoerd onderzoek heeft uitgewezen dat voor het zuidwestelijk kleigebied het jaarlijks tekort oploopt tot circa 20 kg. Uit de historische gegevens van monitoring Pw waarden van de Nederlandse bietenpercelen in Unitip teeltregistratie zien we overal een daling. In zuidwest Nederland bevindt de Pw zich inmiddels onder de gewenste norm.

Voor de gewenste opbouw van organische stof is tevens een aanvulling op de gebruiksnorm voor fosfaat en stikstof noodzakelijk.

Voorstel tot wijzigen

De gebruiksnormen dienen zo te worden aangepast dat het fosfaatk niveau op peil gehouden of gebracht kan worden en opbouw van organische stof mogelijk is.

De kwaliteit van de Nederlandse landbouwbodems dient duurzaam op peil gehouden te worden. Er is een grote behoefte om de organische stof in de bodems op te bouwen.

4. Circulaire inzet bodemverbeteraars verdienen, net als compost, een voorkeurspositie

Op dit moment heeft compost een preferente positie vanwege de bodem verbeterende kwaliteiten. Hiervoor geldt een gedeeltelijke vrijstelling voor fosfaat en stikstof. Er zijn meer producten die dezelfde positie verdienen. De slibben van Agro-Food verwerkende bedrijven, ofwel aerobe biomassa, hebben een heel ander risicoprofiel in vergelijking met slibben van andere zuiveringsinstallaties, zoals communale zuiveringen. De aerobe biomassa is ook een vorm van een circulaire meststof, waarvan de toepassing gestimuleerd dient te worden.

Voorstel tot wijzigen

Voor de producten Betacal, slibben uit agro waterzuiveringen en compost van plantaardige digestaat geldt een vergelijkbare vrijstelling voor stikstof en fosfaat.

Voor de aerobe biomassa (slib van de zuiveringsinstallatie) van Agro-Food bedrijven zou een aparte categorie moeten komen die toepassing in de landbouw stimuleert, al dan niet via een voorafgaand vergistingsproces.

5. Voor extra afvoer van gewasresten zoals bietenblad dient ter compensatie extra gebruiksruimte fosfaat en stikstof te worden geboden

Suiker Unie startte in 2019 een pilot oogsten bietenblad ten behoeven van winning eiwit. Het bietenblad wordt separaat geogst en afgevoerd. Voor 2020 wordt de pilot verder uitgebreid. Extra afvoer zonder compensatie vergroot het tekort aan mineralen waardoor de kwaliteit van de bodem verslechtert

Voorstel tot wijzigen

Voor extra afgevoerde gewasresten, afwijkend van de gangbare landbouw, is een equivalente hoeveelheid aanvullende gebruiksruimte stikstof en fosfaat beschikbaar

Het rapport 'Effect van verschillende varianten van raffinage van bietenblad op bodemvruchtbaarheid en stikstofverliezen' (*deskstudie i.k.v. Project Kleinschalige Bioraffinage BO-21.04-001-001 ,Deliverable 1.1, Wim van Dijk, Willem van Geel en Marcel van der Voort*) geeft aan dat met het afvoeren van het bietenblad 110 kilogram stikstof en 35 kilogram fosfaat wordt afgevoerd.

6. Beter benutten van circulaire nutriënt stromen door flexibeler te specificeren

In de praktijk blijven sommige waardevolle nutriëntrijke reststromen onbenut, omdat ze als individuele partij niet aan de huidige eisen voldoen. Het gevolg is dat deze stromen vaak richting verbrandingsinstallaties moeten worden afgevoerd. Door verschillende partijen, onder strenge voorwaarden, samen te voegen en op "specificatie te brengen", kan er meer gecirculeerd worden en een hogere toepassing krijgen. Als voorbeeld zien wij een goede mogelijkheid om slib van zuiveringsinstallaties van Agro-Food bedrijven te mengen met digestaat van (plantaardige) vergisters of andere vormen van organische meststromen.

Voorstel tot wijzigen

Maak de regels voor mengen van individuele partijen met behoud van beperking risico's voor milieu flexibel.